

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura croată maternă

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I

30 de puncte

Daje se slijedeći tekst:

Bio kralj i kraljica, pa imali jedinca sina. Kad je kraljević narastao, proslaviše njegovo šišano kumstvo i na čast pozvaše najviđenije ljudi iz svoga kraljevstva. Bijeli dvori zasjaše od zlata, srebra i dragog kamenja i od hiljadu svijeća. Kad uveče u bašti povedoše kolo, uhvatiše se djevojke sve jedna ljepša od druge, a sve gledahu u kraljevića milo i draga, da ga pojedu očima.

U ponoć se razidoše gosti, a kraljević ode u gaj od starih lipa, jer je bila mjesecina ko dan, a njemu se nije spavalo. Čarobno bješe pogledati na tamne sjenke debelog drveća. Kroz granje se uvlačila mjesecina i padala po zemlji u čudnim šarama. Lipe su mirisale kao tamjan iz crkve. Kraljević je polagano šetao zamišljen po mekanoj travici.

Kad je izašao na proplanak, najednom ugleda pred sobom usred mjesecine na travi malu vilu odjevenu u krasne haljine od finog cerećeta zlatom vezena. Kosa joj je bila duga i spuštena niz pleći, a na glavi joj blistaše zlatna kruna ukrašena drugim kamenjem. Ali je bila posve, posve mala. Kao lučica! Kraljević u čudu zastane i zagleda se u nju, a ona progovori glasom, kao da srebreno zvonce zvoni:

– Moj lijepi kraljeviću! I ja sam bila pozvana na tvoje kumovanje, ali nijesam smjela doći u kolo, jer sam tako malena: nego ti se ovdje klanjam na ovoj sjajnoj mjesecini, koja je meni sunčev sjaj.

Kraljeviću se mala vila veoma svidje. Nije se nimalo poplašio od ove noćne pojave, nego joj pristupi i uze je za ručicu. Ali mu se ona ote i nestade je. Ostade mu u ruci samo njena rukavica tako mala, da je jedva navukao na svoj najmanji prst. Nekom tugom se vrati u dvore i nikom ne reče ni riječi, s kim je bio.

(Mala vila, Hrvatska narodna bajka)

Riješavaj slijedeće zadatke vezane za tekst. Odgovore napiši na mjestu gdje je označeno.

1. Objasni uporabu rečeničnih znakova u slijedećim rečenicama: 3 boda

- a) *Bio kralj i kraljica, pa imali jedinca sina.* Zarez u rečenici stavlja se kada ..... a točka na kraju kada je riječ o ..... rečenici.
- b) *Moj lijepi kraljević!* Kada se stavlja uskličnik na kraju rečenice, riječ je o ..... rečenici.

a)

b)

2. Izaberi točan odgovor:

Bio kralj i kraljica:

- a) pa imali dva sina
- b) pa imali dvije kćeri
- c) pa imali jedinca sina
- d) pa imali sina I kćeri

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

3. Izaberi točan odgovor:

U ponoć se razidoše gosti, a kraljević ode:

- a) u krevet
- b) u gaj
- c) u šumu
- d) daleko

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

4. Što su proslavili kralj i kraljica kada je kraljević porastao? Odgovor napiši na prazne crte.

4 boda

5. U slijedećoj tablici označi X ispred točnih ili netočnih tvrdnja povezanih za gore navedeni tekst. **4 boda**

Tvrđnja	Točna	Netočna
a. Kralj i kraljica imali su sina jedinca.		
b. Na kraljevićevu proslavu pozvaše sve ljudе iz carstva.		
c. U ponoć kada su gosti otišli, kraljević je otišao u gaj.		
d. Tama je bila, nisu bile zvijezde, ni mjesecina.		
e. Kraljeviću se mala vila ne sviđa.		
f. Kraljević se nije uplašio male vile.		

6. Objasni značenje slijedećih frazema "gledati milo i drago" "biti mjesecina ko dan".

6 bodova

---

7. Polazeći od slijedeća pitanja: **Tko?, Što?, Gdje?, Kada?, Zašto? ispričaj ukratko gornji tekst.**

7 bodova

SUBIECTUL AL II-LEA

30 de puncte

Daje se slijedeći tekst:

Na dalekom Grenlandu živjela je obitelj kitova. Nije to bila cijelovita obitelj. Nedostajao je otac koji je iznenada nestao dok su djeca bila još sasvim mala. U vezi s njegovim nestankom među stanovnicima mora raspredale su se najneobičnije priče.

1. Antonim za riječ *mala* je:

- a. brza
- b. velika
- c. laka
- d. debela

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

2. Sinonim za riječ "obitelj" je:

- a. prijatelj
- b. baka
- c. porodica
- d. razrednica

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

3. Na prazne crte napiši pravilno riječ iz zagrade:

7 bodova

Kad je u proljetnom (gnijezdo)..... izlegla lasta pet bijelih jaja, sjedila je, brižna, na njima. Sjedila ona i (mužjak)..... Kad se iz pet (bijela)..... jaja izleglo pet (goluždravi)..... lastavića, hranili ih i mazili i (lasta)..... i mužjak. I ne samo da su ih hranili i mazili, i branili su ih od (neprijatelji)..... I ne samo da su ih hranili, mazili i branili od neprijatelja, nego im i (gnijezdo)..... čistili, da im djetinjstvo bude što udobnije.

4. Imenice "obitelj, otac, djeca" su u padežu:

- a. Akuzativ
- b. Lokativ
- c. Genitiv
- d. Nominativ

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

5. Odredi broj i osobu slijedećih glagola: *živjela je, su bila, je nestao.*

3 boda

---

6. Odredi rod i broj slijedećih riječi: *obitelj, kitova, otac, nestankom*

4 boda

---

7. Odredi glagolsko vrijeme slijedećih glagola: *živjela je, je nestao, raspredale su se*

3 boda

---

8. Izvrši morfološku analizu svih riječi iz slijedeće rečenice:

Na Grenlandu živjela je obitelj kitova.

4 boda

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Daje se slijedeći tekst:

Vile su mitološke djevojke neobične ljepote, obdarene čarobnim moćima. Mitovi o vilama dio su narodnog folklora mnogih europskih naroda, a osobito su zastupljene u keltskoj i slavenskoj mitologiji.

Opisuju se kao vječno mlade djevojke s bujnom raspletrenom kosom, katkad odijevene u duge bijele, prozračne haljine. Vjeruje se da žive pod zemljom ili u blizini starih brjegova, špilja i izvora. Narodne predaje razlikuju *dobre vile* koje pomažu ljudima te *zle vile* koje im nastoje naštetići, međutim, razlika među tim dvjema skupinama ponekad je prilično nejasna.

U slavenskoj mitologiji, vile su natprirodna ženska bića koja obitavaju u oblacima i na planinama i plešu vilinsko kolo kraj jezera. Pomažu ljudima u nevolji, no ponekad su i osvetoljubive, zavidne, vidaju rane i bratime se s junacima.

U Hrvatskoj, kao i drugdje među južnoslavenskim narodima na Balkanu, postoji intenzivan mit o vilama. U narodnim pričama i legendama, vile se opisuju kao lijepi i mladi djevojci, najčešće s krilima, no ponekad imaju i čudan tjelesni nedostatak (magareći ili kozji papci umjesto stopala i sl.).

Polazeći od gornjeg teksta napiši sastav o *Dobroj vili*.

Napomena! Bodovanje za sastav dodjeli se tako:

- **sadržaj sastava – 20 bodova;**
  - **logičnost iznošenja ideja i originalnost misli – 4 boda** (logičnost iznošenja ideja – 2 boda; originalnost misli – 2 boda);
  - **respektiranje norme pravilnog izražavanja – 6 bodova** (respektiranje pravopisnih norma – 3 boda; respektiranje rečeničnih znakova – 2 boda; čitljivost – 1 bod).

Napomena! Bodovanje za sastav dodjeli se samo ako sastav ima 150 riječi i govori o dатој теми.

